

STANOVY ODBOROVÉHO SVAZU STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Část první ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

- 1.1 Název odborového svazu je Odborový svaz státních orgánů a organizací (dále jen "Odborový svaz"). Odborový svaz je dobrovolným sdružením především členů, působících ve veřejné správě. Sídlem Odborového svazu je Praha.
- 1.2 Úlohou Odborového svazu je ochrana, obhajoba a prosazování práv a oprávněných zájmů členů, především v oblasti pracovněprávní, služebního poměru, mzdové, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, sociální a zaměstnanosti. Odborový svaz prosazuje princip sociálně právního státu, odstranění jakýchkoliv forem diskriminace, prosazuje právo svobodného sdružování ve smyslu Listiny základních práv a svobod a mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.
- 1.3 Odborový svaz zastupuje své členy při jednání s Parlamentem, vládou, státními orgány, orgány samosprávy, odborovými ústředními, sdruženími zaměstnavatelů, spolky a dalšími právníky a fyzickými osobami.

Článek 2

- 2.1 Odborový svaz je právnická osoba, která je politicky, ekonomicky a organizačně nezávislá zejména na vládě, orgánech státní správy a samosprávy, zaměstnavatelích, politických stranách a hnutích, církvích a náboženských společnostech. Odborový svaz je vyšším odborovým orgánem ve smyslu právních předpisů.
- 2.2 Orgány a funkcionáři Odborového svazu jsou za svou činnost odpovědní členům a orgánům, kterými byli zvoleni a jimiž mohou být odvoláni.
- 2.3 Pobočné organizace Odborového svazu (čl. 7.1) jsou povinny při plnění úlohy Odborového svazu (čl. 1.2) postupovat společně a ve vzájemné shodě při respektování svých kompetencí, daných obecně závaznými právními předpisy a Stanovami Odborového svazu (dále jen „Stanovy“).

Část druhá ČLENSTVÍ V ODBOROVÉM SVAZU

Článek 3

Členství

- 3.1 Členství v Odborovém svazu je individuální a dobrovolné. Členem Odborového svazu může být každý zaměstnanec v pracovněprávním vztahu nebo služebním poměru bez rozdílu politické příslušnosti, národnosti, náboženství, rasy a pohlaví. Individuálním členem Odborového svazu může být každý zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná, která nezaměstnává žádného zaměstnance.

- 3.2 Právo být i nadále členem Odborového svazu se zachovává členům, kteří pro svůj zdravotní stav nebo věk přerušili či skončili pracovněprávní vztah nebo služební poměr a pobírají důchod a také v době nezaměstnanosti.
- 3.3 Členové Odborového svazu se sdružují především v pobočných odborových organizacích, kterými jsou základní odborové organizace, působících zpravidla u jednoho zaměstnavatele nebo v místních odborových organizacích (dále jen "ZO").
- 3.4 Členové Odborového svazu, kteří nejsou organizováni v ZO, mohou být evidováni u Odborového svazu přímo jako individuální členové. Kontaktním místem pro tyto členy je příslušné regionální pracoviště Odborového svazu. Pokud na jejich pracovišti působí ZO, Odborový svaz si vyžádá stanovisko této ZO.
- 3.5 Do doby členství v Odborovém svazu se započítává členství v jiném odborovém svazu nebo v jiné odborové organizaci. Tuto dobu je člen povinen doložit.

Článek 4

Vznik členství

- 4.1 Členství v odborovém svazu vzniká:
- a) dnem rozhodnutí předsednictva Výboru Odborového svazu o evidenci ZO. Právní osobností se ZO stává dnem následujícím po dni, kdy bylo oznámení o vzniku ZO doručeno příslušnému rejstříkovému soudu,
  - b) dnem rozhodnutí předsednictva Výboru Odborového svazu o evidenci fyzické osoby, která není organizována v žádné ZO (individuální člen),
  - c) dnem rozhodnutí výboru ZO/závodního výboru (dále jen "VZO") o přijetí za člena.
- 4.2 Pokud ZO požádá při svém ustavení nebo později o evidenci u Odborového svazu, vznikne dnem rozhodnutí předsednictva Výboru Odborového svazu o evidenci všem členům ZO členství v Odborovém svazu. Členství v Odborovém svazu rovněž vznikne fyzické osobě, která požádá o přijetí do ZO, která je evidována u Odborového svazu, a to dnem rozhodnutí VZO o přijetí za člena.
- 4.3 Dokladem o členství v Odborovém svazu je členský průkaz.
- 4.4 Při evidenci přidělí Odborový svaz ZO evidenční číslo a vystaví jí evidenční list, individuálnímu členovi přidělí evidenční číslo a vystaví mu členský průkaz. Evidenční číslo není součástí názvu ZO.

Článek 5

Zánik členství

- 5.1 Členství v Odborovém svazu zaniká:
- a) dnem rozhodnutí předsednictva Výboru Odborového svazu o zrušení evidence ZO pro neplnění povinností dle Stanov a vnitrosvazových předpisů Odborového svazu nebo, pokud svým zaviněným jednáním poškozuje dobré jméno Odborového svazu; tímto dnem přestává být ZO právní osobností na základě Stanov Odborového svazu,
  - b) dnem rozhodnutí předsednictva Výboru odborového svazu o zrušení evidence ZO pro nesplňování předpokladů, stanovených v čl. 15.10 písm. b); tímto dnem přestává být ZO právní osobností na základě Stanov Odborového svazu,

- c) dnem rozhodnutí předsednictva Výboru Odborového svazu o zrušení evidence fyzické osoby (individuálního člena); její členství zaniká dnem doručení oznámení o zrušení evidence,
  - d) jestliže členská schůze (konference) ZO rozhodne o ukončení členství fyzické osoby, sdružené v ZO, pro neplnění členských povinností, vnitrosvazových předpisů nebo jiné zaviněné jednání, které poškozuje dobré jméno Odborového svazu; její členství zaniká dnem, kdy je rozhodnutí o ukončení členství této osobě doručeno,
  - e) dnem, kdy ZO oznámí Odborovému svazu, že z Odborového svazu vystupuje, ZO přestává být právní osobností na základě Stanov Odborového svazu dnem, kdy je oznámení doručeno Odborovému svazu.
  - f) dnem oznámení fyzické osoby, že vystupuje z Odborového svazu; její členství zaniká dnem, kdy je toto oznámení doručeno Odborovému svazu prostřednictvím příslušného regionálního pracoviště (u individuálních členů) nebo dnem, kdy je toto oznámení doručeno ZO (u členů, kteří jsou organizováni v ZO),
  - g) dnem úmrtí člena.
  - h) O doručování písemností Odborového svazu ZO nebo individuálním členům, se přiměřeně použijí ustanovení Občanského soudního řádu.
- 5.2 Předsednictvo Výboru Odborového svazu rozhodne o zrušení evidence ZO nebo fyzické osoby, jestliže:
- a) ZO nebo individuální člen i přes písemnou výzvu, ve které byl upozorněn na možné následky svého jednání, neplní své povinnosti vůči Odborovému svazu, zejména neodvádí ve stanovené výši členskou příspěvků po dobu delší než 6 měsíců, porušuje vnitrosvazové předpisy nebo svým zaviněným jednáním poškozuje dobré jméno Odborového svazu.
  - b) ZO přes písemnou výzvu, ve které byla upozorněna na možné následky svého jednání, neuplatňuje svá práva a neplní své povinnosti, které pro ni vyplývají z obecně závazných právních předpisů.
- 5.3 Členství fyzické osoby v Odborovém svazu nezanikne, byla-li ZO vyňata z evidence dle článku 5.2, písmeno a) nebo b) nebo zanikla dle čl. 15.10, a jestliže fyzická osoba v ní sdružená do 60-ti dnů od vynětí ZO z evidence požádá o přijetí do jiné ZO nebo o evidenci jako individuální člen a bude-li o její žádosti rozhodnuto kladně.
- 5.4 Dnem zrušení evidence zanikají veškerá práva a povinnosti, vyplývající ze Stanov Odborového svazu. Tímto ustanovením nejsou dotčeny závazky, vyplývající z poskytnutých půjček a dotací.

Článek 6

Práva a povinnosti členů

- 6.1 Všichni členové Odborového svazu jsou si rovni.
- 6.2 Člen Odborového svazu má právo:
- a) účastnit se členské schůze (konference) své ZO,
  - b) účastnit se každého jednání odborových orgánů, pokud se toto jednání bezprostředně týká jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností,
  - c) volit a být volen do všech odborových orgánů,
  - d) svobodně se vyjadřovat ke všem projednávaným otázkám, požadovat k nim vysvětlení a podávat návrhy orgánům, funkcionářům a pracovníkům Odborového svazu,
  - e) obracet se s připomínkami a stížnostmi na kterýkoliv odborový orgán, který je povinen o výsledku projednání člena neprodleně informovat,

- f) žádat kterýkoliv orgán Odborového svazu o podporu svých pracovních zájmů a práv a o ochranu v případě porušení platných předpisů v otázkách pracovněprávních, mzdových, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení,
- g) žádat o podporu při stávce organizované v souladu se zákonem,
- h) být informován o všech základních otázkách činnosti Odborového svazu a jeho orgánů,
- i) na ochranu před šikanováním a na zabezpečení možnosti obhajovat své názory a činy,
- j) na ochranu z titulu vykonávané odborové funkce, a to i po jejím skončení,
- k) na bezplatnou právní poradu poskytovanou odborovými orgány v pracovněprávních věcech,
- l) požádat o bezplatné právní zastoupení před soudem ve sporech vyplývajících z pracovněprávního vztahu nebo služebního poměru, v oblasti sociálního zabezpečení, v občanskoprávních sporech za podmínky, že přímo souvisí s výkonem práce, v trestních věcech pouze výjimečně, pokud trestní stíhání vyplývá z pracovněprávního vztahu nebo služebního poměru nebo z odborové činnosti a nejde-li o úmyslný trestný čin nebo o trestný čin spáchaný pod vlivem alkoholu, omamných nebo psychotropních látek, bližší podrobnosti stanoví Řád právní pomoci Odborového svazu,
- m) na poskytování finanční pomoci na základě doporučení VZO v souladu s příslušnými předpisy Odborového svazu,
- n) požadovat hmotnou a finanční pomoc v případě nemoci, úmrtí rodinného příslušníka, narození dítěte a v dalších sociálních případech v souladu s příslušnými předpisy Odborového svazu,
- o) na nahlédnutí do záznamů a archivů Odborového svazu, pokud se bezprostředně týkají jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností,
- p) využívat spolu se svými rodinnými příslušníky kulturní a sportovní zařízení Odborového svazu a jeho organizací a další výhody poskytované Odborovým svazem a jeho organizacemi.

6.3 Všechna práva člena Odborového svazu jsou podmíněna řádným plněním povinností.

6.4 Člen Odborového svazu je povinen:

- a) dodržovat Stanovy a ostatní vnitřní předpisy Odborového svazu,
- b) platit měsíční členské příspěvky ve stanovené výši,
- c) podle svých možností se aktivně účastnit činnosti Odborového svazu, veškeré činnosti ZO, u které je evidován, zejména členských schůzí a konferencí,
- d) řádně vykonávat svěřenou funkci v Odborovém svazu a z jejího výkonu se zodpovídat členům a orgánům Odborového svazu, kteří ho do této funkce zvolili,
- e) při skončení členství vrátit ZO průkaz člena.

6.5 Individuální členové Odborového svazu realizují svá práva a povinnosti prostřednictvím místně příslušného regionálního pracoviště Odborového svazu.

Část třetí **STRUKTURA ODBOROVÉHO SVAZU**

Článek 7

Obecná ustanovení

- 7.1 Pobočnými organizacemi Odborového svazu jsou:
- základní (místní) odborová organizace,
  - podnikový (koordináční) výbor, je-li ustaven,
  - sekce.

- 7.2 Orgány Odborového svazu jsou:
- sjezd Odborového svazu,
  - výbor Odborového svazu (dále jen "VOS"),
  - předsednictvo VOS,
  - revizní komise Odborového svazu.
- 7.3 Právními osobnostmi jsou ZO, podnikové (koordinační) výbory a Odborový svaz. V právních vztazích vystupují svým jménem a za porušení svých závazků odpovídají celým svým majetkem.
- 7.4 Členství ve volených orgánech Odborového svazu vzniká pouze volbou. Volené orgány organizačních jednotek Odborového svazu mohou být doplněny formou kooptace za člena pouze ve výjimečných případech.
- 7.5 Jménem Odborového svazu vystupují, jednají a odpovědnost nesou, v rozsahu a za podmínek uvedených ve stanovách:
- VOS, mezi jeho zasedáními předsednictvo VOS,
  - předseda, místopředseda (místopředsedové) Odborového svazu.
- 7.6 Orgány Odborového svazu jsou usnášeníschopné, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina jejich členů. Rozhodnutí se přijímají nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů, pokud Stanovy neurčují jinak. Menšina má právo na zaprotokolování, případně zveřejnění svého stanoviska.
- 7.7 Orgán Odborového svazu je povinen pozvat ke svému jednání člena Odborového svazu či zástupce orgánu Odborového svazu nebo pobočné organizace, jestliže jedná o jeho osobě či o činnosti příslušného odborového orgánu. S usnesením a jeho věcným zdůvodněním je povinen seznámit ty členy a orgány, jichž se týká. Ti mají právo požadovat podrobnější vysvětlení a právo vyjadřovat se k usnesení.
- Proti rozhodnutí orgánu, nebo pobočné organizace, které se dotýká práv nebo právem chráněných zájmů člena, vyplývajících ze stanov, má člen Odborového svazu nebo organizační jednotka právo odvolat se k nejbližší vyššímu orgánu Odborového svazu, jehož rozhodnutí je konečné. Odvolání nemá odkladný účinek.
- 7.8 Plní-li příslušný odborový orgán svá oprávnění podle pracovněprávních předpisů jako zástupce zaměstnanců, je vždy povinen ke svému jednání přizvat toho zaměstnance, jehož se jednání konkrétně týká.
- 7.9 Odborový svaz a jeho pobočné organizace, mohou navazovat vzájemné styky jak uvnitř, tak i vně Odborového svazu. To se vztahuje i na jejich vnitřní organizační stupně.
- 7.10 Činnost Odborového svazu zabezpečuje Kancelář Odborového svazu.
- 7.11 Pro určení počtu delegátů a zástupců podle článků 8.3 a 9.2 a 10.1 je rozhodný den, který stanoví VOS současně se stanovením klíče pro volbu delegátů sjezdu Odborového svazu.
- 7.12 Ve vztazích mezi orgány OS, organizačními jednotkami OS a členy OS se využívá především služba elektronických komunikací, např. prostřednictvím webových stránek OS, elektronicky

vydávaného časopisu NOS a elektronické pošty. Tato komunikace může obsahovat i obchodní nabídky, o kterých své členy informuje OS, jeho orgány nebo pobočné organizace.

Článek 8

Sjezd Odborového svazu

- 8.1 Nejvyšším orgánem Odborového svazu je sjezd, který svolává VOS jednou za čtyři roky.
- 8.2 Mimořádný sjezd Odborového svazu svolává VOS, požádají-li o to alespoň dvě třetiny ZO nebo v případě jiné mimořádné situace.
- 8.3 Delegáty sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou členové Odborového svazu, přímo zvolení v ZO nebo na konferencích sekcí, a to podle klíče, stanoveného rozhodnutím VOS, přičemž na 500 členů připadá nejméně jeden delegát. Delegáty sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou též předseda a místopředseda (místopředsedové) Odborového svazu.
- 8.4 Delegáty sjezdu s hlasem poradním jsou členové VOS a revizní komise Odborového svazu pokud nebyli zvoleni dle článku 8.3.
- 8.5 Sjezd Odborového svazu:
  - a) schvaluje Stanovy, jejich změny a doplňky,
  - b) schvaluje změny a doplňky přijaté podle článku 23 Stanov Odborového svazu,
  - c) určuje programové cíle Odborového svazu při zabezpečování ekonomických, sociálních a kulturních potřeb členů a stanoví hlavní úkoly na období do dalšího sjezdu,
  - d) projednává a schvaluje činnost a hospodaření VOS a revizní komise Odborového svazu v období mezi sjezdy a zveřejňuje jejich výsledky,
  - e) schvaluje svůj jednací a volební řád,
  - f) volí a odvolává předsedu a místopředsedu (místopředsedy) Odborového svazu,
  - g) rozhoduje o sloučení, rozdělení nebo zániku Odborového svazu,
  - h) bere na vědomí složení VOS, předsednictva VOS a revizní komise Odborového svazu podle výsledku voleb, uskutečněných v sekcích.

Článek 9

Výbor Odborového svazu

- 9.1 VOS je nejvyšším orgánem Odborového svazu v období mezi sjezdy. V období mezi sjezdy řídí činnost Odborového svazu vůči Parlamentu, vládě, státním orgánům, orgánům samosprávy, odborovým ústřednám, sdružením zaměstnavatelů, občanským sdružením a dalším fyzickým a právníckým osobám.
- 9.2 VOS je tvořen zástupci všech sekcí, dále předsedou, místopředsedou (místopředsedy) Odborového svazu, kteří žádnou sekci nezastupují. Sekce jsou ve VOS zastoupeny v poměru jeden zástupce na každých započatých 701 členů Odborového svazu, sdružených v sekci, nejméně pak jedním zástupcem. Zástupce volí příslušný orgán sekce.
- 9.3 Jednání VOS svolává předsednictvo VOS nejméně dvakrát ročně.
- 9.4 Mimořádné jednání VOS svolá předsednictvo VOS, požádá-li o to nejméně jedna třetina jeho členů nebo nejméně jedna třetina sekcí nebo v případě jiné mimořádné situace. Předsednictvo VOS svolá jednání VOS do jednoho měsíce od doručení žádosti.
- 9.5 VOS může ve výjimečných případech, které nesou odkladu použít hlasování tzv. per rollam (korespondenčně).

- 9.6 VOS zejména:
- a) svolává sjezd Odborového svazu,
  - b) schvaluje rozpočet Odborového svazu, jeho změny a doplňky a projednává výsledky hospodaření,
  - c) schvaluje vnitrosvazové předpisy, jejich změny a doplňky,
  - d) schvaluje finanční řád Odborového svazu, jeho změny a doplňky,
  - e) schvaluje statut podpůrného a sociálního fondu, zásady použití provozního fondu a zásady použití rezervního fondu,
  - f) rozhoduje o správě majetku Odborového svazu,
  - g) rozhoduje o vydávání svazového periodika,
  - h) rozhoduje v době mezi sjezdy o členství Odborového svazu v odborových sdruženích a o přenesení některých pravomocí Odborového svazu souvisejících s tímto členstvím na odborová sdružení (ústředny),
  - i) rozhoduje o členství Odborového svazu v mezinárodních a národních organizacích,
  - j) rozhoduje o přistoupení dalších odborových svazů do Odborového svazu státních orgánů a organizací,
  - k) rozhoduje o odvolání předsedy a místopředsedy (místopředsedů) Odborového svazu podle článku 13 Stanov Odborového svazu a volí je na období do konání nejbližšího sjezdu Odborového svazu,
  - l) rozhoduje o uvolnění volených funkcionářů Odborového svazu pro výkon funkce, uvolněný předseda, místopředseda (místopředsedové) Odborového svazu jsou po dobu výkonu funkce v pracovním poměru k Odborovému svazu,
  - m) rozhoduje o počtu, složení a rozmístění zaměstnanců Odborového svazu,
  - n) stanoví klíč pro volbu delegátů na sjezdy a konference odborových sdružení, jichž je Odborový svaz členem,
  - o) stanoví klíč pro volbu zástupců Odborového svazu do orgánů odborových sdružení, jichž je Odborový svaz členem,
  - p) schvaluje změny a doplnění Stanov v souvislosti s přijetím nové právní úpravy týkající se odborového sdružování, která by způsobovala neplatnost některých ustanovení Stanov,
  - q) rozhoduje o vyhlášení stávky, stávkové pohotovosti či jiné protestní akci Odborového svazu,
  - r) rozhoduje o přenesení svých pravomocí na předsednictvo VOS,
  - s) rozhoduje o uzavření dohody se zahraničními odborovými subjekty.
- 9.7 VOS dále:
- a) projednává výsledky činnosti VOS za uplynulé období a stanoví úkoly na budoucí období,
  - b) stanoví zásady postupu pro stávku,
  - c) schvaluje volební řád pro volbu předsedy a místopředsedy (místopředsedů) Odborového svazu v případě jejich odvolání podle článku 13 Stanov Odborového svazu,
  - d) schvaluje svůj volební a jednací řád,
  - e) bere na vědomí složení předsednictva VOS,
  - f) může podat sekci návrh na odvolání člena VOS, který ji zastupuje, pokud se opakovaně neúčastní zasedání orgánů Odborového svazu, do nichž byl zvolen
  - g) vydává souhlas ke vzniku pracovního poměru zaměstnance Odborového svazu a k jeho rozvázání ze strany zaměstnavatele.

Článek 10

Předsednictvo VOS

- 10.1 Činnost Odborového svazu mezi zasedáními VOS zabezpečuje předsednictvo VOS, které je tvořeno zástupci všech sekcí (předsedy sekcí), předsedou a místopředsedou (místopředsedy) Odborového svazu, kteří žádnou sekci nezastupují.

- 10.2 Zástupce jednotlivých sekcí volí příslušný orgán sekce.
- 10.3 Členové předsednictva VOS jsou zároveň členy VOS.
- 10.4 Předsednictvo VOS zejména:
- hospodaří s finančními prostředky a fondy Odborového svazu podle zásad hospodaření Odborového svazu (článek 21) v souladu s vnitrosvazovými předpisy a projednává výsledky tohoto hospodaření
  - je příslušným vyšším (ústředním) odborovým orgánem ve smyslu právních předpisů,
  - schvaluje návrhy dohod Odborového svazu s vládou a stanoviska k zásadním právním normám, upravujícím pracovněprávní a sociální problematiku,
  - koordinuje činnost orgánů a sekcí Odborového svazu, poskytuje jim metodickou pomoc, na jejich vyžádání jedná s příslušnými orgány,
  - uzavírá dohody se zahraničními subjekty,
  - rozhoduje o výši mezd uvolněných volených funkcionářů Odborového svazu,
  - rozhoduje o přenesení svých pravomocí na předsedu, místopředsedu (místopředsedy) Odborového svazu.
- 10.5 Předsednictvo VOS dále ustavuje redakční radu svazového periodika, jmenuje a odvolává její členy.

Článek 11

Předseda Odborového svazu

- 11.1 Předseda Odborového svazu:
- je statutárním zástupcem Odborového svazu a zastupuje Odborový svaz navenek,
  - zabezpečuje plnění úkolů, stanovených sjezdem Odborového svazu, VOS, předsednictvem VOS a odpovídá za jejich plnění,
  - je garantem koordinace činnosti sekcí při prosazování zájmů, týkajících se Odborového svazu,
  - plní úkoly svěřené předsednictvu VOS v případech, kdy rozhodnutí nesnese odkladu,
  - řídí činnost Kanceláře Odborového svazu a je statutárním orgánem vůči zaměstnancům Odborového svazu.
- 11.2 Zastupováním Odborového svazu navenek v konkrétně stanovených oblastech může VOS pověřit i další volené funkcionáře.

Článek 12

Místopředseda (místopředsedové) Odborového svazu

Místopředseda (místopředsedové) plní úkoly stanovené VOS a předsednictvem VOS podle článků 9 a 10. Jeden místopředseda musí být zvolen do funkce prvního místopředsedy, který zastupuje předsedu Odborového svazu v plném rozsahu práv a povinností po dobu jeho nepřítomnosti.

Článek 13

Odvolání z funkce

- 13.1 VOS odvolá z funkce předsedu, místopředsedu Odborového svazu:
- jestliže jeho členství v Odborovém svazu skončilo,
  - byl-li pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin.
- 13.2 VOS může odvolat z funkce předsedu, jednotlivé místopředsedy Odborového svazu:
- byl-li zvolen do funkce v orgánu politické strany či hnutí,

- b) je-li členem organizace zaměstnavatelů,
  - c) je-li členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, to neplatí, pokud do takového orgánu byl vyslán Odborovým svazem,
  - d) vykonává-li podnikatelskou činnost,
  - e) pro závažné neplnění usnesení sjezdu Odborového svazu, VOS nebo předsednictva VOS,
  - f) z jiných závažných důvodů, zejména pro hrubé porušení Stanov, vnitrosvazových předpisů nebo jiné zaviněné jednání, které vážně poškozuje dobré jméno Odborového svazu.
- 13.3 Vznik překážek pro výkon funkce podle článku 13.1 písmeno b) a 13.2 písm. a) až d) je povinen funkcionář Odborového svazu oznámit předsednictvu VOS neprodleně.
- 13.4 Zdůvodněný návrh na odvolání z funkce předkládají členové VOS na základě rozhodnutí výboru sekce. Pro odvolání z funkce je třeba hlasů nejméně dvou třetin všech členů VOS.

Článek 14

Revizní komise Odborového svazu

- 14.1 Revizní komise je nejvyšším kontrolním a revizním orgánem Odborového svazu, nezávislým na ostatních orgánech Odborového svazu.
- 14.2 Revizní komise Odborového svazu má právo vstupu do ZO k provedení kontroly evidence členů a odvodu stanoveného podílu členských příspěvků Odborovému svazu, a to i v případě, že není ZO o kontrolu požádána.
- 14.3 Revizní komise zejména:
- a) kontroluje dodržování stanov, vnitrosvazových předpisů, zejména se zaměřením na porušování odborových práv členů Odborového svazu,
  - b) kontroluje hospodaření s odborovými prostředky a s odborovým majetkem Odborového svazu,
  - c) zpracovává stanoviska k rozpočtu, k čerpání finančních prostředků a k návrhům dokumentů vztahujících se k hospodaření Odborového svazu,
  - d) předkládá VOS pololetně stanovisko ke zprávě o hospodaření Odborového svazu a zprávu o výsledcích kontrol v organizačních jednotkách Odborového svazu,
  - e) provádí kontroly hospodaření s odborovými prostředky a odborovým majetkem v ZO, metodicky spolupracuje s revizními komisemi těchto ZO,
  - f) upozorňuje VOS na zjištěné nedostatky, předkládá návrhy na opatření k jejich odstranění.
- 14.4 Revizní komise je tvořena zástupci sekcí, volí je konference sekce. Sekce se může zastoupení vzdát.
- 14.5 Minimální počet členů revizní komise je sedm.
- 14.6 Členství v revizní komisi je neslučitelné s členstvím ve VOS a předsednictvu VOS.
- 14.7 Revizní komise volí ze svého středu předsedu, který je oprávněn účastnit se všech jednání VOS a předsednictva VOS s hlasem poradním. Předseda zastupuje revizní komisi navenek.
- 14.8 Revizní komise má právo kontroly odvodu podílu z členských příspěvků Odborovému svazu (článek 21.6) v ZO.

14.9 Revizní komise může vydat vlastní jednací řád.

Článek 15

Základní (místní) odborová organizace

- 15.1 ZO jedná se zaměstnavateli na základě zvláštních právních předpisů při uplatnění práva spolurozhodování, projednávání, práva na informace, práva kontroly. Jedná a uzavírá jménem ZO podnikové kolektivní smlouvy nebo kolektivní dohody.
ZO sdružují zejména členy Odborového svazu, kteří jsou v pracovněprávním vztahu nebo služebním poměru k těmto zaměstnavateli při zachování členství dle čl. 3.2 Stanov. ZO vznikají na základě souhlasného písemného prohlášení nejméně tří osob starších 18-ti let.
- 15.2 Z hlediska účelnějšího sdružování je možno vytvářet místní organizace. Ke vzniku místní organizace je třeba souhlasného písemného prohlášení nejméně tří osob starších 18 let.
- 15.3 Pokles členů pod stanovený počet je povinna ZO bez zbytečného odkladu oznámit příslušnému regionálnímu pracovišti Odborového svazu.
Hodlá-li ZO působit u zaměstnavatele, zvláštní právní předpis může stanovit minimální počet členů v pracovním nebo služebním poměru k tomuto zaměstnavateli.
- 15.4 O členství v Odborovém svazu může rovněž požádat odborová organizace začleněná v jiném odborovém svazu nebo působící mimo odborový svaz.
- 15.5 Písemná žádost o evidenci u Odborového svazu obsahuje:
- a) název ZO, který musí obsahovat údaj o tom, že se jedná o odborovou organizaci, která je organizační jednotkou odborového svazu. Název musí mít dostatečnou rozlišovací schopnost pro její identifikaci, (tuto podmínku musí název splňovat po celou dobu existence ZO), bližší označení zaměstnavatele, u něhož působí a sídlo ZO,
  - b) jméno a kontaktní adresu předsedy VZO, popřípadě osoby, která je oprávněna jednat jménem ZO,
  - c) počet zakládajících členů ZO a počet členů k datu podání žádosti o evidenci, s uvedením počtu členů v pracovním poměru nebo služebním poměru k zaměstnavateli, u něhož hodlá základní organizace působit,
  - d) přílohou žádosti je zápis a prezenční listina z jednání ustavující členské schůze (konference).
- 15.6 Po dobu evidence ZO u odborového svazu je ZO povinna bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15-ti dnů, hlásit Odborovému svazu, prostřednictvím příslušného regionálního pracoviště, změny názvu, sídla ZO a její zánik.
- 15.7 Vznik členství a další údaje, týkající se členství v Odborovém svazu, včetně placení členských příspěvků, eviduje ZO na evidenčním listu člena.
- 15.8 Základním finančním zdrojem ZO je zůstatek po odvodu stanoveného podílu členských příspěvků Odborovému svazu, další příspěvky poskytované podle platných právních předpisů, příjmy z vlastního majetku, případně jiné.
- 15.9 ZO hospodaří se svým majetkem samostatně, rozhoduje o jeho využívání, převodu nebo likvidaci s výjimkou převodu nemovitého majetku a jeho příslušenství mimo Odborový svaz, který může být uskutečněn pouze po předchozím projednání v předsednictvu VOS.
- 15.10 ZO zaniká:

- a) sloučením s jinou ZO, která není pobočnou organizací Odborového svazu, a pokud při sloučení není rozhodnuto, že je nástupnickou organizací,
  - b) poklesne-li počet jejích členů pod tři osoby. ZO je povinna bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15-ti dnů, oznámit tuto skutečnost příslušnému regionálnímu pracovišti Odborového svazu.
- 15.11 Zaniká-li ZO bez právního nástupce a orgán určený členskou schůzí (konferencí) ke dni zániku nevypořádá veškerý majetek, přechází tento majetek do vlastnictví Odborového svazu. Převod majetku provede likvidátor, určený předsednictvem VOS.
- 15.12 Před zánikem je ZO povinna vydat členovi evidenční list člena Odborového svazu, totéž platí, pokud z ní člen ZO vystoupí.
- 15.13 Neplní-li ZO své povinnosti vyplývající z obecně závazných právních předpisů a z těchto stanov (článek 17.2) ve vztahu k zaměstnavateli, je Odborový svaz oprávněn vstoupit do jednání se zaměstnavatelem jako příslušný odborový orgán.
- 15.14 V případě vzniku pochybnosti o legitimitě ZO je tato povinna doložit prokazatelným způsobem Odborovému svazu údaje o členské základně, volbě výboru ZO a dalších funkcionářů, případně jiné nezbytné skutečnosti.
- 15.15 ZO má povinnost uchovávat dokumenty o své činnosti podle spisového a skartačního řádu vydaného Odborovým svazem.

Článek 16

Členská schůze (konference)

- 16.1 Nejvyšším orgánem ZO je členská schůze všech členů. Tam, kde z organizačních důvodů nejsou podmínky pro svolávání členských schůzí, vykonává působnost členské schůze konference delegátů. Klíč pro volbu delegátů stanoví VZO.
- 16.2 Členskou schůzi (konferenci) svolává VZO nejméně jedenkrát ročně. Svolá ji vždy, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů ZO nebo navrhne-li to osoba, uvedená v článku 17.5 z důvodu neplnění povinností podle článku 17.4. Členskou schůzi (konferenci) má právo svolat předseda nebo místopředseda Odborového svazu, pokud VZO tuto povinnost, přes písemnou výzvu, do 30-ti dnů nesplní. VZO je povinen informovat příslušné regionální pracoviště Odborového svazu o konání členské schůze (konference) ZO, a to nejméně 10 kalendářních dnů před jejím konáním. VZO je povinen tomuto pracovišti bez zbytečného odkladu zaslat výpis ze zápisu členské schůze, osvědčující volbu nového VZO či změny ve VZO.
- 16.3 Členská schůze (konference) je řádně svolána, pokud byli o jejím konání uvědoměni všichni členové ZO nebo všichni delegáti. O konání členské schůze (konference) se účastníci uvědomují způsobem v místě obvyklým.
- 16.4 Členská schůze (konference) je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů ZO (delegátů) nebo alespoň nadpoloviční většina členů ZO (delegátů) v pracovněprávním vztahu nebo služebním poměru. Členská schůze se usnává nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů.
- 16.5 Není-li členská schůze (konference) usnášeníschopná, může závodní výbor do dvou týdnů svolat novou členskou schůzi (konferenci), která jedná podle původně navrženého programu

a platně se usnáší nadpoloviční většinou hlasů přítomných. Pro svolání této členské schůze (konference) platí ustanovení článku 16.3.

- 16.6 Členská schůze (konference) rozhoduje o všech zásadních otázkách činnosti ZO, zejména o:
- a) sloučení, rozdělení ZO, o její organizační struktuře,
  - b) evidenci ZO u Odborového svazu,
  - c) tvorbě a použití finančních prostředků, k nimž má právo spolurozhodování,
  - d) zásadách hospodaření ZO a o finančních záležitostech, v nichž nebyla pravomoc rozhodovat delegována na VZO,
  - e) uvolňování funkcionářů pro výkon funkce a o výši jejich mzdy,
  - f) delegování svých pravomocí VZO nebo jiným orgánům,
  - g) volbě delegátů na konference a sjezdy Odborového svazu,
  - h) volebním a jednacím řádu ZO,
  - i) dispozicích s majetkem,
  - j) o ustavení revizní komise nebo revizora,
  - k) o odvolání VZO nebo jeho jednotlivých členů.

Článek 17

Výbor základní (místní) odborové organizace nebo závodní (místní) výbor

- 17.1 VZO je výkonným orgánem ZO, který mezi členskými schůzemi (konferencemi) řídí její činnost. Způsob volby členů VZO stanoví členská schůze (konference). V ZO s nízkým počtem členů může být na základě rozhodnutí členské schůze pověřen plněním funkce VZO předseda ZO.
- 17.2 VZO jedná jménem ZO ve smyslu článku 15.1. O uzavřených kolektivních smlouvách nebo kolektivních dohodách zpracovává statistické údaje, požadované Odborovým svazem. Navenek jej zastupuje předseda ZO, který je statutárním zástupcem ZO. Jiný člen VZO nebo člen komise zřízené ZO může ZO zastupovat na základě písemného pověření VZO.
- 17.3 VZO přijímá nové členy Odborového svazu do ZO na základě jejich přihlášky na nejbližším jednání VZO. V případě negativního rozhodnutí VZO je žadatel oprávněn se obrátit na předsednictvo VOS se žádostí o přezkoumání tohoto rozhodnutí, a to nejpozději do 15-ti dnů od doručení písemného rozhodnutí VZO o nepřijetí. Žádost bude projednána na nejbližším zasedání předsednictva VOS. Rozhodnutí předsednictva VOS o tom, zda je žadatel přijat za člena či nikoliv, je konečné. Jednání předsednictva VOS se zúčastní žadatel o členství a pověřený člen VZO. Neúčast uvedených osob není důvodem pro odklad rozhodnutí. Toto ustanovení se přiměřeně použije i pro přijímání individuálních členů Odborového svazu.
- 17.4 VZO je povinen plnit veškerá oprávnění, která pro ZO jako zástupce zaměstnanců, vyplývají z pracovněprávních předpisů. Zejména je povinen v případech, týkajících se většího počtu zaměstnanců, vhodným způsobem seznámit zaměstnance s výsledky jednání mezi odborovou organizací a zaměstnavatelem. Též je povinen všechny zaměstnance seznámit s průběhem a výsledky kolektivního vyjednávání. VZO má povinnost archivovat dokumentaci ZO, včetně nepředaných průkazů členů ZO, lhůty stanoví spisový a skartační řád Odborového svazu.
- 17.5 Pokud VZO neplní své povinnosti stanovené v článku 17.4 Stanov Odborového svazu, má právo předseda, místopředseda Odborového svazu nebo člen předsednictva VOS jím pověřený zúčastnit se jednání orgánů ZO, přičemž je oprávněn navrhnout opatření proti nečinnosti VZO. V odůvodněném případě má právo předseda (místopředseda) Odborového svazu jednání tohoto orgánu svolat a navrhnout příslušná opatření.

- 17.6 VZO se schází podle potřeby. Je řádně svolán, pokud o termínu jednání byli uvědoměni všichni jeho členové způsobem v místě obvyklým. VZO je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K platnosti usnesení je třeba nadpoloviční většiny hlasů přítomných členů. Pro zajištění své činnosti může VZO vytvářet komise, jejichž vedením pověří zpravidla člena VZO.
- 17.7 ZO lze rozčlenit na dílčí organizace, případně odborové úseky v čele s výborem nebo s úsekovým důvěrníkem.
- 17.8 V případě neúspěšného sporu se zaměstnavatelem, v jehož důsledku hrozí stávka či stávková pohotovost, je povinen informovat bez zbytečného odkladu VZO o celé problematice Odborový svaz. Tento postup je stejný i v případě stávky nebo stávkové pohotovosti či jiné protestní akce z jiných důvodů než sporu o uzavření kolektivní smlouvy.
- 17.9 VZO je povinen bez zbytečného odkladu písemně informovat Odborový svaz o vystoupení ZO z Odborového svazu; k takovému rozhodnutí je třeba souhlasu alespoň dvou třetin členů ZO nebo dvou třetin delegátů konference.
- 17.10 VZO je povinen neprodleně písemně informovat Odborový svaz o případech porušování odborových práv či jiné diskriminace.
- 17.11 Před zánikem ZO je VZO povinen projednat možnost převedení členů ZO do jiné odborové organizace nebo jim nabídnout individuální členství v regionu pracoviště nebo bydliště člena prostřednictvím regionálního pracoviště Odborového svazu.
- 17.12 VZO je povinen vést řádnou evidenci členů ZO dle pokynů Odborového svazu a stav členské základny hlásit Odborovému svazu k 30. 6. kalendářního roku. Výkaz o placení členských příspěvků za příslušný kalendářní rok je povinen zaslat Odborovému svazu ve stanoveném termínu.
- 17.13 V případě zániku ZO (dle článku 15.10) nebo vystoupení z Odborového svazu (dle článků 5.1 písm. e) a 17.9) je povinen VZO vrátit členské průkazy členů příslušnému regionálnímu pracovišti Odborového svazu.
- 17.14 VZO je povinen přizvat na své jednání zaměstnance, pokud se toto jednání bezprostředně týká jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností.
- 17.15 V případě, že během funkčního období dojde ke změnám ve VZO, je povinností VZO zabezpečit protokolární předání agendy člena VZO, kterému končí mandát, buď přímo novému členu VZO, není-li dosud zvolen, předá se uvedená agenda VZO jako orgánu.

Článek 18

Podnikový (koordinační) výbor

- 18.1 ZO mohou ustavit jako svůj společný orgán podnikový (koordinační) výbor. Podnikový (koordinační) výbor musí být evidován u Odborového svazu.
- 18.2 Podnikový (koordinační) výbor zastupuje ZO v rozsahu pravomocí jimi delegovaných. O delegaci pravomocí rozhodují členské schůze (konference) ZO.
- 18.3 Zástupce do podnikového (koordinačního) výboru volí členská schůze (konference) ZO podle klíče, stanoveného dohodou VZO.

- 18.4 Podnikový výbor navenek zastupuje předseda nebo jiný písemně pověřený člen podnikového výboru, totéž platí o koordinačním výboru.
- 18.5 Pro postavení podnikového (koordinačního) výboru se použije přiměřeně ustanovení o postavení ZO. Podnikový (koordinační) výbor se stává právnickou osobou dnem následujícím po dni, kdy bylo oznámení o jeho ustavení doručeno příslušnému rejstříkovému soudu.
- 18.6 Při podnikovém (koordinačním) výboru se ustavuje revizní komise. Je tvořena delegáty zpravidla podle stejného klíče, podle kterého byl vytvořen podnikový (koordinační) výbor.
- 18.7 Pro činnost podnikového (koordinačního) výboru a jeho revizní komisi se použijí přiměřeně ustanovení o ZO a revizní komisi ZO.

Článek 19

Revizní komise

- 19.1 Revizní komise ZO dohlíží, aby činnost ZO a jejích orgánů byla v souladu se stanovami a ostatními předpisy Odborového svazu a obecně závaznými předpisy. Zejména dohlíží na to, aby hospodaření a činnost ZO byla v souladu se zásadami hospodaření a usneseními schválenými členskou schůzí (konferencí).
- 19.2 Pokud VZO nebo jeho orgán jedná v rozporu se Stanovami Odborového svazu, ostatními předpisy Odborového svazu nebo obecně závaznými právními předpisy a přes upozornění revizní komise nesjedná nápravu, je revizní komise oprávněna svolat členskou schůzi (konferenci).
- 19.3 Předsedu revizní komise volí buď revizní komise ze svého středu nebo členská schůze (konference). Předseda má právo účastnit se s hlasem poradním zasedání VZO a jeho orgánů. Členové revizní komise mají právo zúčastnit se s hlasem poradním konference, nebyli-li zvoleni jejími řádnými delegáty.
- 19.4 Podmínky svolání, usnášeníschopnosti a platnosti usnesení jsou stejné jako u ZO.
- 19.5 Člen revizní komise nemůže být po dobu svého funkčního období členem VZO.
- 19.6 V ZO může na základě rozhodnutí členské schůze plnit povinnosti revizní komise revizor.

Článek 20

Sekce

- 20.1 ZO určitého odvětví nebo zaměření se sdružují do sekcí. Sekce projednává a řeší profesní a odvětvové otázky v celém rozsahu odborové činnosti s příslušnými státními orgány a organizacemi. Sekce předkládají návrhy na řešení požadavků a potřeb členů vyšším svazovým orgánům v případech, kdy řešení přesahuje rámec sekce, nebo když požadují pomoc, součinnost nebo zastupování.
- 20.2 Sekce jsou autonomní při obhajování a prosazování potřeb a zájmů členů. Ve své činnosti se sekce řídí usneseními VOS a předsednictva VOS. Na řešení některých problémů mohou vytvářet dočasné společné orgány.
- 20.3 Sekce samostatně rozhodují o svém vnitřním členění. Vnitřní organizační strukturu sekce, orgány a jejich kompetence upravuje statut sekce.
- 20.4 Sekci lze ustavit, zrušit nebo rozdělit na základě požadavku příslušných ZO. Sekci lze sloučit s jinou sekcí (sekcemi) se souhlasem těchto sekcí. Ustavení sekce, její zrušení, rozdělení či

sloučení je povinen výbor sekce oznámit Odborovému svazu. Sekce je ustavena na první konferenci sekce.

- 20.5 Nejvyšším orgánem sekce je konference sekce. Delegáti jsou voleni na členských schůzích (konferencích) ZO sdružených v sekci podle klíče stanoveného výborem sekce.
- 20.6 Činnost sekce řídí výbor, který volí ze svého středu předsedu. Předseda zastupuje sekci navenek.
- 20.7 Orgány sekcí mají právo svolávat funkcionáře nebo delegáty ZO v sekci sdružených, odborné aktivity k projednávání společných otázek, úkolů a způsobu jejich realizace.
- 20.8 Orgány sekcí rozhodují o uvolňování prostředků, vymezených v rozpočtu Odborového svazu v souladu se zásadami, platnými v Odborovém svazu.
- 20.9 V orgánech sekce jsou zastoupeny všechny zájmové nebo profesní skupiny, které jsou v rámci sekce vytvořeny.
- 20.10 Sekce na konferenci volí zástupce z členů sekce do orgánů Odborového svazu a případně je odvolává podle článku 9.7 písmeno f).

Část čtvrtá **ZÁSADY HOSPODAŘENÍ ODBOROVÉHO SVAZU**

Článek 21

- 21.1 Majetkem Odborového svazu jsou věci hmotné a nehmotné, věci nemovité a movité. Vlastnické právo vykonává VOS v souladu s finančním řádem a ostatními předpisy Odborového svazu.
- 21.2 Odborový svaz neodpovídá za výsledky hospodaření a případné závazky ZO, podnikových (koordinačních) výborů a naopak.
- 21.3 Orgány Odborového svazu odpovídají v rámci své působnosti za správu majetku Odborového svazu, o který dbají s péčí řádného hospodáře, jeho řádnou evidenci, hospodaření s finančními prostředky a za jejich správné a účelné využívání. Sekce odpovídají za hospodaření s finančními prostředky a za jejich správné využívání v rámci vlastního rozpočtu, jehož objem je stanoven v rámci schváleného rozpočtu Odborového svazu.
- 21.4 ZO a podnikové (koordinační) výbory zabezpečují svoji činnost podle rozpočtů schválených vlastními orgány.
- 21.5 Orgány Odborového svazu a sekce zabezpečují svou činnost podle rozpočtu, schváleného VOS.
- 21.6 Všechny ZO odvádějí stanovený podíl z členských příspěvků na účet Odborového svazu.
- 21.7 Minimální výše členských příspěvků činí 1 % z čistého platu nebo mzdy (nebo odměny je nahrazující), z čistého příjmu z podnikání a z nemocenských dávek. Výši členských příspěvků u ostatních kategorií členů a způsob odvodu členských příspěvků individuálních členů stanoví Finanční řád Odborového svazu. Podíl, který z nich ZO jsou povinny odvádět Odborovému

svazu, činí 36 %, pokud členská schůze (konference) ZO nerozhodne o vyšším odvodu. Jeho použití je stanoveno ve Finančním řádu Odborového svazu.

21.8 Stanoví-li ZO pro své členy vyšší než minimální členské příspěvky, podíl z rozdílu mezi minimálními členskými příspěvky a takto stanovenými členskými příspěvky Odborovému svazu neodvádí.

21.9 Podrobnosti o hospodaření Odborového svazu stanoví Finanční řád Odborového svazu.

Část pátá ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 22

Volební období orgánů a funkcionářů Odborového svazu a sekcí je čtyřleté, pobočné organizace volí své orgány a funkcionáře na čtyři roky, pokud členská schůze (konference) nestanoví jinak.

Článek 23

23.1 Dojde-li v období mezi sjezdy Odborového svazu ke změně nebo přijetí obecně závazných právních předpisů, které mají přímý vliv na organizační strukturu Odborového svazu nebo na postavení jeho členů, je VOS po předchozím projednání návrhu ve všech sekcích Odborového svazu oprávněn schválit změnu nebo doplněk Stanov Odborového svazu.

23.2 K přijetí změny nebo doplnku podle článku 23.1 je třeba souhlasu dvou třetin všech členů VOS.

23.3 Změna nebo doplnky přijaté podle článku 23.1 pozbývají platnosti, pokud je neschválí nejbližší sjezd Odborového svazu.

23.4 Výklad těchto Stanov Odborového svazu provádí VOS.

Článek 24

24.1 Ruší se Stanovy schválené sjezdem Odborového svazu v Praze dne 18. 3. 2011.

24.2 Tyto Stanovy byly schváleny sjezdem Odborového svazu dne 13. 3. 2015 a nabývají účinnosti dnem 13. 3. 2015 a jsou závazné pro Odborový svaz, jeho orgány, pobočné organizace a členy.